

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.10.2025

Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili

Dijital çağın itici gücü olan mobil iletişim teknolojileri, ülkelerin ekonomik kalkınma, teknolojik dönüşüm ve küresel rekabet gücünü doğrudan etkileyen kritik bir altyapı haline gelmiştir. Bu bağlamda, dünya ülkeleri bir yandan 5G altyapısını yaygınlaştırırken, diğer yandan 6G ve 10G gibi ileri nesil teknolojilere dair Ar-Ge yatırımlarını hızlandırmaktadır.

Özellikle Çin'in Xiong'an şehrinde 50G PON teknolojisiyle hayata geçirdiği 10G geniş bant hizmeti, sadece bağlantı hızında değil; yapay zekâ, uzaktan sağlık (telemedikal), endüstriyel otomasyon, artırılmış gerçeklik, akıllı şehir sistemleri gibi alanlarda da çığır açacak bir gelişme olarak öne çıkmaktadır. Çin bu hizmeti mevcut fiber optik altyapı üzerinde yaygınlaştırmakta, böylece düşük maliyetle yüksek etki elde etmektedir. Bu gelişme; halen 5G ihalesini tamamlamamış ve fiber altyapısı yetersiz kalan Türkiye için hem yapısal bir tehdit hem de stratejik bir uyarıdır.

Bilindiği gibi Türkiye, 2026 yılı itibarıyla 5G'ye geçiş hedefi belirlemiş, bazı pilot denemeler gerçekleştirmiş olsa da henüz geniş çaplı bir 5G ihalesi yapılmamıştır. Öte yandan, fiber altyapının yetersizliği, 5G ve ötesi teknolojilerin sağlıklı bir şekilde yaygınlaştırılmasını büyük ölçüde engellemektedir. Türk Telekom'un mevcut fiberleşme çalışmaları hâlâ kentlerin büyük bölümünü kapsayacak düzeyde değildir.

Buna karşılık başta Çin ve Güney Kore olmak üzere bazı ülkeler yalnızca 5G'yi değil, aynı zamanda 6G'ye hazırlık ve 10G geniş bant gibi teknolojileri de eş zamanlı olarak geliştirmektedir. Bu ülkeler hem yerli teknoloji üreticilerini desteklemekte hem de uluslararası standart belirleme süreçlerinde aktif rol üstlenmektedir.

Türkiye'nin bu yarışta sadece kullanıcı değil, aynı zamanda üretici ve yönlendirici aktör olması; teknolojik bağımsızlık, siber güvenlik, dijital egemenlik ve ekonomik kalkınma açısından hayati önem taşımaktadır. Bu kapsamda kamu-özel sektör iş birlikleri, Ar-Ge teşvikleri, üniversite-sanayi entegrasyonu ve uluslararası Ar-Ge ağlarına katılım gibi politikalar belirleyici olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de 5G ihalesinin gerçekleştirilmesi için güncel zaman çizelgesi nedir? 2026 yılı hedefi hâlâ geçerli midir? Hangi bölgelerde 5G'ye geçiş öncelikli olacaktır?
2. 5G altyapısının kurulumu sürecinde yerli teknoloji üreticilerinin desteklenmesi amacıyla hangi finansal, yapısal ve mevzuat temelli adımlar atılmıştır? Bu desteklerin niteliği ve kapsamı nedir?
3. Fiber optik altyapının 5G ve ötesi teknolojilere hazırlığı konusunda Türk Telekom başta olmak üzere kamu ve özel sektör nezdinde yürütülen yatırımlar nelerdir? Fiberleşme oranı kent-bölge-bazında ne düzeydedir?
4. 6G ve 10G gibi ileri nesil teknolojiler için yürütülen ulusal Ar-Ge çalışmaları hangi kurumsal yapılar tarafından yürütülmektedir? TÜBİTAK, BTK ve ULAK gibi kurumların katkısı ne ölçüdedir?
5. Türkiye, uluslararası 6G ve 10G standartlarının belirlenmesine katkı sunmakta mıdır? Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) ve benzeri yapılarda Türkiye'nin teknik temsil düzeyi nedir?
6. Çin'in 10G geniş bant altyapısını 50G PON teknolojisiyle mevcut fiber hatlar üzerinde yaygınlaştırması, Türkiye için teknik olarak uygulanabilir bir model midir? Bu konuda yürütülen fizibilite çalışmaları var mıdır?